

Stand. Der er bleven talt saameget om Nederlaget ifjor. Nu vel! Det var er mislykket Forsøg, og jeg har aldrig gjort nogen Hemmelighed af, at det forsaavidt var et mislykket Forsøg, som vi gjorde store Indrømmelser ligeoverfor Modstanderne for at se, om danske Mænd ikke skulde have saa megen Kjærlighed til Landet og Forsatningen, at de kunne sætte Landet og Forsatningen over Ministeriets Opretholdelse, men vi fandt, at vi i saa Henseende havde taget fejl. Det er meget ærgerligt at maatte tilstaa det; men mindre for mig selv end for dem, der kunne sætte slige Ting og smaa Ubetydeligheder over Stat, Land, Frisind og forsatningsmæssig Udvikling; men det er intet Nederlag at have været langmodig og at have prøvet med Taalmodighed, det er aldrig noget Nederlag for den, der har prøvet det. Det kan se saadan ud, og hvis man ikke har Karakter og Villie, kan man have Vanffelighed ved at finde sig i den Slags Bebrejdelser; men for os kommer det eller burde det jo ikke komme an paa at blive beklappet i en eller anden Forsamling eller røst i en Avis. For Folkets og Landets Skyld kan man finde sig i, at der bliver sagt: Du har tabt og lidt Nederlag. Men hvad er der sket iaar? Ja, mine Herrer jeg veed ikke Nogetsomhelst, som kan ansøres for denne Politikk; det er et Nederlag og det saa stort et Nederlag, at for mig staaer Sagen i dette Dieblit saaledes, at det vilde være en fuldstændig Misforstaaelse, om vi nu vilde sige: Ja, nu skulle vi blot se at komme op igjen og bekæmpe Ministeriet og kæmpe for Parlamentarisme og alt dette. Nei, jeg tror, vi maa nu til at forstaa een Ting, at det, som det nu væsentlig kommer an paa, er, at rejse en i Sandhed demokratisk Kamp, en Kamp for demokratisk Interesser og demokratisk Ret, en indgaaende, men fast og bestemt energisk Kamp paa Realiteter. Befolkningen maa kunne forstaa, at selv om man paa Storpolitikens Omraade iaar har baaret sig saaledes ad, som man aldrig burde have gjort, fordi man har forspildt den grænsigste Leilighed til at fejre, saa er Slaget dog ikke tabt, thi, naar Befolkningen vil staa fast paa de enkelte Reformlove og de enkelte reale Positioner, skal det nok vise sig, at den alligevel er stærk nok. Det er væsentlig derpaa, at Fremtiden maa bygges.

Hvad sluttelig Spørgsmaalet om Vedtagelsen af Finantsloven angaar, har vort Parti jo været uden Indflydelse paa Finantsloven. Vi have kæmpet, saa længe vi kunde, med Misbilligelse af Flertallet, fordi vi vorede at opstille vore Forslag lige til 3die Behandling, og endog med Dadel, fordi vi ønskede at besri Thinget for at binde sig i Fremtiden til enorme Bevillinger til militære Formaal paa § 26. Det har viist sig, at vi intet have kunnet sætte igennem; men vi have den Bevidsthed, at vi have i saa Henseende gjort vor Pligt. Vi staa paa det Standpunkt, hvorpaa

vi stode ved Valget den 3die Januar, vi staa hændende den samme Finantslov, som vi fra vor Side foreslog inden Valgene den 3die Januar, som var sendt til Regjeringen, og som var det, der væsentlig bevægede Regjeringen til at se, at med det Folkething kom den ingen Vel. Nu har Ministeriet faaet en anden Finantslov, men vi have ingen Del i dens Tilblivelse, vi have bekæmpet den saa længe som muligt. Jeg veed meget vel, at der ikke er Spørgsmaal om, hvorvidt den bliver vedtagen eller ikke; det er jo givet, at her er et Flertal for Finantsloven imod os. At vi skulde opfordre til at forkaste denne Finantslov med et splittet Vensire, som vi ikke have splittet, under Tilstande som disse, hvor Halvparten er gaaet over til Regjeringen, kunde jeg vel tage paa mig, men Demonstrationer af rent demonstrativ Art holder jeg ikke af. Jeg kan jo heller ikke negte, at, enten man stemmer for Finantsloven eller imod den eller ikke stemmer, er ganske ligegyldigt. Efter min Opfattelse er vor Stilling til Finantsloven den, at vi have ingen Del i, hvad der er sket, vi have kun at beklage og ærgre os over Resultatet og at haabe paa Fremtiden. (Latter) Ja vel, jeg forstaaer, at det ærede Medlem fra Veile (Berg) og det ministerielle Parti staaer op i en Himmellatter, thi de have ingen Grund til at ærgre sig, tværtimod. Jeg mener ikke, at vi skulle ærgre os over de enkelte positive Resultater, de enkelte Summer, men over det Resultat, at Ministeriet har bragt det til et Flertal paa 60 mod 40. Det er den nuværende Stilling i Folkethinget, efterat Ministeriet har sagt: vi opløse Eder, fordi der er for Mange imod os; men nu har det faaet, hvad det begjærede. Nu vel, hvad der er sket, er beklageligt, men det er faktisk; ved Demonstrationer kan det ikke nu rettes. Jeg siger ikke et eneste dadelende Ord imod det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberty), som om jeg vilde betegne hans Færd som en Demonstration; det maa jeg udtrykkelig tilføje, thi jeg veed meget vel, at den Stilling, han indtog ifjor, og den, han indtager iaar, ere Konsekvents og Grund, Aarsag og Følge. Der er den mest stringente Forbindelse imellem de to Ting, og jeg respekterer netop et gennemført Karakterstandpunkt. (Udbrydelse af R o f o d.) Ja, det er mærkverdigt, at Høire ikke kan forstaa den Ting. Det ærede Medlem for Bornholm (Kofod) siger, at det er aldeles forstrækeligt at høre; ja, det tror jeg gjerne. Jeg tror, at var det de Herrer ærede Chefer, jeg talte med, saa kunde de meget godt forstaa det, men jeg kan ikke forlange, at de Herrer skulle forstaa det. Altsaa, jeg respekterer fuldt et saadant Standpunkt. Jeg var uenig med det ærede Medlem fra Sorø ifjor, jeg var det ogsaa, da han idag havde Ordet i et længere Foredrag, som jeg i mange Punkter hørte med stor Interesse og med Beundring. Jeg var uenig med ham ifjor i visse Spørgsmaal og navn-